

Sjekkliste for kritisk lesning av kvalitative studier, Malterud (1).

Problemstilling

- Er forskningsspørsmålet relevant?
- Er problemstillingen avgrenset og fokusert?
- Gir artikkelens tittel et dekkende inntrykk av innholdet?

Refleksivitet

- Har forskeren presentert motiver, bakgrunn, perspektiver og antakelser?
- Er konsekvensen av for forståelsen drøftet tilfredsstillende?

Metode og design

- Er kvalitative metoder egnet for utforsking av artikkelens problemstilling?
- Har forskeren valgt den mest adekvate kvalitative design?

Datainnsamling og utvalg

- Har forskeren presentert sin utvalgstrategi (oftest strategisk eller teoretisk, ikke representativ eller tilfeldig)?
- Er dette tilfredsstillende begrunnet?
- Er dette en utvalgsstrategi som er best mulig egnet til å belyse problemstillingen?
- Har forskeren drøftet konsekvensene av sin utvalgsstrategi i forhold til alternative valg?
- Presenteres betydningsfulle kjennetegn ved utvalget tilstrekkelig til at leseren kan forstå konteksten for gjennomføringen av studien?

Teoretisk referanseramme?

- Presenteres de teoretiske perspektivene som studien er bygget på?
- Er den teoretiske referanserammen adekvat i forhold til prosjektets problemstilling?
- Forklarer forfatteren hvordan teorigrunnet har formet analysen?

Analyse

- Beskrives prinsipper og prosedyrer for bearbeiding og analyse av data tilstrekkelig til at leseren får innsyn i veien fra rådata til resultater?
- Forklarer forfatteren hvordan kategoriene i resultatdelen ble etablert - stammer de fra teorigrunnet eller er de utviklet med bakgrunn i de empiriske data?
- Forklares prinsippene for organisering av resultatpresentasjonen?
- Presenteres strategier for resultatvalidering (for eksempel alternative tolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepresentasjon eller diskusjon?

Resultater

- Gir resultatene relevante svar på studiens problemstilling?
- Lærer vi noe nytt av å lese resultatene?
- Er resultatpresentasjonene en overbevisende fremstilling av funn utviklet fra det empiriske materialet som noe annet og noe mer en forskerens forståelse og teoretiske referanseramme?
- Brukes sitater på en adekvat måte til å understøtte og berike forskerens sammenfatning av mønstre identifisert og gjenfortalt fra systematisk analyse av materialet?

Diskusjon

- Drøftes spørsmål om intern validitet (hva handler egentlig denne studien om)?
- Drøftes spørsmål om ekstern validitet (overførbarheten av funn eller begreper)?
- Drøftes spørsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og posisjoner)?
- Finner vi selvkritiske overveielser om konsekvenser av den valgte design?
- Drøftes studiens begrensninger samtidig som forskeren tar ansvar for de valg som er gjort?
- Drøftes funnene i lys av aktuelle teoretiske og empiriske referanser?
- Peker forskeren på noen utvalgte implikasjoner av de funn som er presentert?

Presentasjon

- Er teksten velorganisert og lettlest?
- Kan leseren skjelle mellom informantenes stemmer og forskerens stemme?

Referanser

- Er sentrale og spesifikke referanser på feltet tilfredsstillende dekket og presentert?

Referanse

1. Malterud K. Kvalitative metoder i medisinsk forskning - forutsetninger, muligheter og begrensninger. Tidsskr Nor Legeforen 2002; 25: 2468-72.

Spørsmål som kan hjelpe deg å vurdere kvalitativ forskning (2)

Problemstilling

Er formålet med studien tydelig?
går det klart frem hva som blir studert?
er dette en interessant eller relevant problemstilling?

Refleksivitet

er metoden som ble valgt den beste for å belyse problemstillingen?*

Metode og design

Er kvalitativ tilnærming hensiktsmessig?
har problemstillingen som mål å forstå og fortolke, eller beskrive fenomen eller subjektive erfaringer eller synspunkter?

Datainnsamling og utvalg

Er det tilfredsstillende beskrevet hvordan og hvorfor utvalget ble valgt?
finnes det beskrivelser og overbevisende legitimering av utvalget som ble gjort?
er det gjort rede for hvem/hva som ble valgt ut og hvorfor?
er det gjort rede for hvor mange som ble valgt og hvorfor?

Var datainnsamlingen tilstrekkelig til å gi et helhetlig bilde av fenomenet?
går det klart frem hvilke metoder som ble valgt for å samle data (type feltstudie, intervju, dokumentanalyse)?

Teoretisk referanseramme?

Ble det redegjort for bakgrunnsforhold som kan ha påvirket fortolkningen av data?
Har forskeren gjort rede for konteksten som datainnsamlingen foregikk innenfor?
Har forskeren gjort rede for sitt teoretiske ståsted og sin faglige bakgrunn?

Analyse

Går det klart frem hvordan analysen ble gjennomført?
Er fortolkningen av data forståelig, tydelig og rimelig?
ser du klar sammenheng mellom innsamlede data og kategoriene som forskeren har kommet frem til?
Er det gjort forsøk på å underbygge data (for å sjekke om funnene er riktige)?
er det gjort forsøk på å trekke inn andre kilder for å vurdere eller underbygge data?
- via eksempelvis om lignende mønstre kan sees via andre kilder (informanter, forskere, eller kilder)
forklares forskjellene i de ulike kilders oppfatning?

Resultater

Kommer det klart frem hva som er hovedfunnene i undersøkelsen?
Kan resultatene brukes i min praksis?

Diskusjon

Presentasjon

Referanser

Referanse

2. Sosial- og helsedirektoratet, avdeling for kunnskapsstøtte, januar 2002

*er flyttet fra Datainnsamling grunnet plassproblem i oppsettet.